

Horáčková, Lucie. 2016. *Sekularizace a demokratizace v Chorvatsku*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, Katedra politologie. Bakalářská práce. 69 s. (plus přílohy).

Posudek oponentky práce: Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.

Charakter a pojetí tématu

Lucie Horáčková ve své závěrečné práci v bakalářském stupni studia zpracovala případovou studii věnovanou demokratizaci a sekularizaci v Chorvatsku. Chtěla zjistit, zda sekularizace nějak souvisela s přechodem k demokracii a následnou konsolidací demokracie. Téma lze pro takový typ prací považovat za nosné a poměrně originální, protože vztah mezi náboženstvím a demokratizací jistě nepatří k frekventovaným tématům závěrečných prací. Téma lze navíc považovat za obtížné, což se v samotné práci projeví.

Autorka nenaplnila stanovený cíl (dle zadání: „*posouzení postavení a role problematiky sekularizace v chorvatské demokratizaci a v této souvislosti zodpovězení otázky, jestli sekularizace nějakým významným způsobem ovlivnila přechod k demokracii v Chorvatsku*“). Spíše než vztahem demokratizace a sekularizace se zabývá zvláště popisem těchto dvou procesů, a to bez hlubšího vzájemného propojení. Časové vymezení uvedené v úvodu práce by mohlo být jasnější – z formulací autorky totiž vyplývá, že začíná rokem 1974 a že končí v 21. století, aniž by upřesnila kdy.

Teoreticko-metodologické zakotvení

V úvodu chybí uvedení výzkumných otázek či hypotéz a cíli bakalářské práce je věnován jen první relativně stručný odstavec. Tato část mohla být jistě propracovanější. Není ani podrobně vysvětleno, jak má být vliv sekularizace na demokratizaci v Chorvatsku zkoumán, u metodologie se autorka omezila na konstatování, že se jedná o jednopřípadovou studii.

Lucie Horáčková většinu své práce věnovala rozsáhlé teoretické části, do níž zahrnula nedemokratické režimy (autoritarismus, totalitarismus), demokratizaci, přechod k demokracii (typy, etapy), konsolidaci demokracie, pojem demokracie, hybridní režimy a nakonec i sekularizaci (té však věnovala jen stranu a půl, ač se má jednat o ústřední koncept práce). Je škoda, že se autorka nezaměřila v teoretickém rámci jen na některé vybrané přístupy, které by potom v práci adekvátně využila. Celá teoretická část je v podstatě jen přepisem pojetí různých autorů, má zcela kompilační charakter, nevyplývá z ní, jak budou uváděné přístupy v práci využity. Prakticky nic se nedočteme o vztahu demokratizace a sekularizace, což je vzhledem k zadání práce jistě škoda. Autorka potom ve druhé části (kterou

označuje za „Praktickou část“) některé přístupy autorů uváděné v teoretickém oddíle využila, ovšem ne všechny. Proto se nabízí otázka, proč je vlastně do práce zařazovala.

Jak jsem již zmiňovala, L. Horáčková se prakticky nevěnuje vztahu mezi sekularizací a demokratizací, pouze na s. 51 předpokládá, že v období chorvatské demokratizace by mělo docházet k omezení vlivu církve a náboženství, aniž by to dostatečně podložila nějakými teoretickými východisky a argumenty. Proč se autorka nedomnívá, že církev a náboženství budou spíše omezovány ze strany nedemokratického režimu než demokratického?

Struktura práce

Struktura práce již byla částečně okomentována výše – autorka práci rozdělila na dvě části, které nazývá Teoretická část a Praktická část. Tyto dvě části nejsou zcela vyvážené, teoretická převažuje (obsahuje 6 až 7 kapitol) a samotnému Chorvatsku je věnována pozornost jen na cca 15 stranách ve dvou kapitolách.

Autorce navíc trochu uteklo číslování kapitol, protože část údajů uvedených v obsahu se s prací rozchází (kapitola „Pojem sekularizace“ je v práci označena jako 6.2, ale v obsahu jako 7.1, což se pak odráží i v číslování následujících částí práce).

Práce se zdroji

Práce vychází z rozsáhlého počtu zdrojů, ocenit lze využívání cizojazyčné odborné literatury i zdrojů primárních, to je určitě kladem předložené bakalářské práce. V úvodu autorka zdrojům věnuje značný prostor, je ale škoda, že se více nezaměřuje na stav výzkumu, na to, aby vysvětlila, jak její téma odborná literatura již zpracovává a v čem může spočívat přínos její práce.

Autorka bohužel zdroje do značné míry jen kompiluje. Odkazy využívá povětšinou dle zásad stanovené citační normy, i když by se našly i některé výjimky (např. místy je v odkazu místo strany uvedena kapitola). Na některých místech práce z formulací není zřejmé, zda uváděné skutečnosti jsou vlastními argumenty či závěry studentky, nebo zda jsou převzaté od některého autora (např. na s. 42 to vypadá, že R. Dahl v roce 1995 napsal, že Chorvatsko prošlo úspěšně demokratizací).

Formální stránka

Předkládaná práce v podstatě splňuje formální pravidla, objevují se sice některé drobné nedostatky (např. anotace práce je jen přepsáním jejího zadání; přílohy nejsou číslovány, ale označovány písmeny), to však není nic zásadního pro posuzování kvality předložené práce. Poznámkový aparát je využíván adekvátně. V práci se objevují interpunkční, typografické, gramatické chyby a stylistické nedostatky (typické je např. zaměňování pomlček za spojovníky; opakovaně se objevuje „vyplívá“, příjmení Blanky Říchové je zaměněno za Říhovou apod.). Zdroj označený jako „Chorvatská statistická kancelář“ by mohl být přeložen spíše jako „Chorvatský statistický úřad“.

Závěr

Ačkoli byly v posudku zmíněné problematické rysy předkládané práce, nárokům kladeným na bakalářský stupeň studia text dle mého názoru odpovídá. Autorka se seznámila s relevantní odbornou literaturou, využila i některé prameny, pokusila se o využití teoretického rámce pro zpracování chorvatského případu. Její práci tedy k obhajobě doporučuji.

V Hradci Králové 30. května 2016

Pavla Dočekalová

KPOL FF UHK